

اداره خانه :

باب عالي جاده سنده

« وقت » مطبعه سته

متصل كوشه باشنده

نومرو ۲

صاحب و مدرري

محمد مسيح

ملی مجموعه

هر آيك برنجي را در نه بشمري كودنري ميبار ، علمي ، ادبي ، اقتصادي ، فني رسمي مجموعه در

مهاجم :

بر مسلكي اخلاقي نموني

« مسلك صوك خطاب »

علمك و دارالفنونك ملكه تمزده ده قوت و قدرته اشياست وجود ايتسي نامه صوك زمانه زده آجيلان محمله لك صميمي و حرارتلي مدافعي اولديك نيزي كوسترمك ايچون الدن كافي پايتمده هيچ قصور و ايتديك نيز اخلي مسلمدر ، دوام ايديك نيز : الله مهابتيك نيزي مبارك ايتسون ! لك نيز دارالفنونك حريمي و حتي او هيچ بكنمه ديكنز ادبيات فاكولته سني يقينا نايه ديكنز بو آرزو و احتياجك سزدن ده جوق اول اوراده تقدير و باو غورده نمكن اولان هر تدبيره توسل ايديلد بكني آكلار ديكنز ، ينه تحقيق ايتسه ديكنز ، كورور - ديكنز كه دارالفنون مفهوم و اهميتي و حتي حيات و تدريساتي يكي قيمتلي و معاصر دارالفنونلر سويه سته چيقارتمه لك فضله جهد صرف ايذن و بو حقيقتلري افكار عموميه يه تلقين ايله تيلرك باشنده ينه استخفاف ايتديك نيز او ادبيات فاكولته سي وادور ، بوني سويه ملكه بش سته نيزي ايچنده اولديغ بر فاكولته يني او كمش دكل بالعكس وظيفه لر ندين برنجي پايتمدن كرى قالماش اولديغي سويه مش اوليورم ، اوت ، دارالفنون اون ، اون بش سته اول ، بعض نادر شخصيتلر استنا ايديلد بكي تقديره ، هيئت - مجموعه سييله آتخي برعالي مكتبي . فقط ، بو حال لك يقيندن تقدير ايديلر ينه دارالفنونه كي اونادر شخصيتلر ايدي . بونلرك كوروش ، آكلاييش و مجاهدلري ثمره سيدر كه اسكي بر دارالفنون خوجاسي اولان مرحوم امرالله افنديك قوواجر ايتيه كچمسي متعاقب ايلك اول ليسلرك تكامل ايتدير لسته چاليشيلدي ، و بر آرزو صوكرا غلظه سراي ماذونلر ليه ليسه و دارالمعلمين آراستندن بر خيلي كنج براي اختصاص آورو بايه كودنردلي .

ايكنجي سته - نومرو ۳۴

آيوه شرعالي :

سنة لري ۲۰۰

آلغ ايلاني ۱۲۵

فرق العاده - جعفر

ايچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروشد

مجموعه علمي و فني

طبعي تعقيب ايديلمين

آثار اعاده ايلدر

بر طرف ندين ده ملكه منحصر آ كندسي سينه سنده و كندسي مؤسسه لر ندين بك قيمتلي بر طاقم شخصيتلر يتشدير مش ايدي . آرتق بويكي متفكر و اختصاصه صاحب ويا نامزد زمرة لك ايركيچ بر برلر نجي جذب ايده رك ده عصرى ودها بويكسك بر علمي احتياج بر ترجان اوله جقلى شهبه سزدى . تهكيم شكرى بكن معارف فطارتق زماننده دارالفنونه و يرلش اولان اهميتك حقيقي سائق و استناد كاهي بومهم زمرة لك طويديني و باورديني احتياج ندين بشقه برنجي ذكاري . بتون ذبياده علم ايچون بكنه مسلك و مدار معيشت دارالفنون خوجالني اولدقن صوكرا ولو كه بك آز اولسون علم ايچون يتشمش و علم حياتنه توجه ايتش انسانلر سوقق اورا تاسنده مي قالا جقلى ؟ واقعا بوشخصيتلر ندين چونى ، بديئلر ايچون بلكده هيچ برى ، ايده آل برعالم ذكاري . فقط ، هانكي مؤسسه وادركه ايلك تملني تماما ايده آل اركان ايله قومق سعادته مظهر اولمش بولونسون ؟ الورركه بونلر آراستنده قدرت و نفوذ علمي سني طانيته بيلمش برقاج ذات اولسون . بونلر موجود اولمادقچه دارالفنون تأسيس و احيا ايتمه كيم وهانكي قوت ، هوس و جسارت كوستر بيلير ؟ بر عصره باقين بر زمان نيزي زده ده بر دارالفنون تأسيس و احيا ايتك تشيئلري تكرر و نهايت بو استقرار سز قلدر بر استقراده ققرر ايتشه بونده حيرت ويا حداثت ايديله جك نه اولابيلير ؟ هر كس كور و عالم سرسم فرض ايديلر كي زده ده بر دارالفنونك ظهور ايتش اولمسته تعجب ايديله بيلسون . بونك قوتلي ويا ضعيف بر دارالفنونلر اولمش ايتسه بونك سبب وجودي اولانلر هر شيدن اول علم ايچون دوغمش و علم ايچون بويومش و طنداشلر بيمزد . هر زمان و هر يره دارالفنونلرك اصل ماياسي ، بقا و ترقيقسك كافلاري بونلر اولديني كي تورك دارالفنوني ده اول و آخر بونلر پايش و بونلر با جقلى در

دکدن سوکرا بوغمنه نك حالده واسته بالده دها بر مدت وبلدكه ده
ابدأ دوام ایته سنده حیرت ایدیه جك نه اولایلیر: نرده قلدی كه
هرشیدن زیاده علم و معرفت نه حتی ادراكدن كری قشش محیطم زده
سزلك انصاف ومرتکز انكشاف ایتش اولسون! خلقت
روحنده كوكلشمش شعورسز برتمایلدن ماهر وایشكذار آداملر
كبی استفاده اینك خصوصنده كوستردیكیز درایدن «ولایی
ایش آداملری صفتیه سزی تبریک ایتمه جك انسانلر آزدكدر.
فقط، سزلك یالکیز غزته جیلک دکل، یکی مورخك، منتدك،
مسلكی تمثیل و مسلكی اخلاق تمثالیکی كبی بر طاق مریریلرکیز
دهاوار. نیم سزلی بوتون بو یوکسک وسوری شاهقه لرده ترصد
و محاکمه ایتمک نه صلاحیتیم، نه ده جبارتم مساعددر.

یالکیز سنلردن بری اوغراشدیغ و اوغرنده وقف حیات
ایتمک امل ایدیدیکم کوجو جك بر معرفت و سیه سیله غزته کرک
یایدی مهارت و کوستردیکی فضیلتلرک بر بیلاجیوسی شورا حقه ده
قید ایتمک مساعده کزی طلب ایدهرم.

بن، معارف و کائنات تکلیفی اوزرینه لیسلر ایچون بر
«روحیات» کتابی یازیورم. کجن سته نك مایس آینه د یایلان
بو تکلیف اوزرینه کیجه می کوندوزه قاترق مکتبلرک آجیلیمی
زمانته، یعنی ابلول اورتالرینه قدار اون بش فورمه یازوب
طبع ایدیرته بیلیورم. بو اون بش فورمه نك صوک نصیحجلی
یعنی خطا و صواب جدولی - کتاب یشمه دیک ایچون - هنوز
یایلمدن مکتبلرک آجیلیمی طولایسیله خوجا و طلبه لره توزیع
اولونمسی یته معارف و کائنات مطبعه عامریه تبلیغ ایدیور.
بونی آله کیرن بر لیسه معلمی بر قاج طبع خطاسیه یا کاش
دیزیش برایی جهلی بارماغه طولایارق نیم جهالتی تشهیرایتمک
سوداسنه دوشویور. بونی أولا «وقت» ده ایکی حرفی بر
امضا یله یاپیور. آرقداشلردن برینك اخباری اوزرینه کال
جدیتیه غزته ی آلیور و او فودقدن سوکرا آغزمدن ایلمک
تیقان جمله: «بو زوالی آدام خسته!» دیکدن عبات اولویور.
کزیده طلبه مدن استانبول ارکک لیسسی فلسفه معلمی حسن
طالی بک ایرتمی کونی بکا حیرت و هیجان ایچنده کله رک:

«گوردیکیزی؟» دییور.

— نه یی؟

— (وقت) ده کی یازیلی؟ اگر سز جواب یازما سزه کز

بن یازمغیم؟ دییور.

شعبدی صوریورم: علمک و مدنیتک بو آوز آنالرینه
هانکی ملت لایق اولدیغی دقت و احتیاجی صرف ایچدر؟ یته
هانکی ملت انسانلری وحشتدن مدیتیه یوکسلتنلرک تاریخی
کندیلیمه یوزقراغی یایماشدر؟ صوک عصرک کوستردیکی بر درجه
انسانلار صرف نظر ایدرسک یته هانکی ملت بو حقیقی و یویوک
انسانلری لك آبدال بر پرنس، لك متردی بر شهزاده، لك ظالم
بر دره دیک، لك محترک بر بانکر، لك قاپلان بر صوبائی قدار
اعتبار و قزاقچه مظهر ایچدر؟ چوغنک قدری، یادریسی
یوزولمک، یا آتیشه آتیمق، یا زندانلرده چورو تیلیمک،
یا بر لوقه اکمه محتاج بر حالده سوروندورلمک ویا وطنندن
ذلت و حقارتله قوغولق اولماشی در؟ انسانلر، ناصیل علم
احتیاجی لك کیچ و کوچ قدر ایچلرسه کندیلری نه توانتولر
سویه سندن قورتاره زرق بوکونکی معظم و مدنی مللر سویه سنه
بیقارتان عالمی ده لك سوکرا دوشونمشلردر. آمین، محکم
و نوبولی بیلدیکیز نه قدار شیر وارسه هب اولنرک قهر
و مغرورکیت ایچنده یایدنلری اثرلر اولدیغی حالده بو بیلگیلرک
امکان و یردیک سعادت، ثروت و اقبالدن کندیلرینه دوشن حصه
نهدر؟ اولر اولماسه ییدی دنیا به کلدیکزدن بی خبر اوله رق
ایچنلر، پریرلر و شیطانلر ایچنده بوکلش انسان سورولری حالده
یاشامقدن یشقه نه یاجقدی؟ مللرک بر بری ازمک و ییک ایچون
صرف ایندکری قوت و ثروتک ملبارده بری اولسون کائناتک
وحدت و توازن قانونلری بولق ایچون عمرلری صرف ایدن عالمک
موقبلرینه صرف ایدلمشیدر؟ علی العاده انسانلر ایچون همان مسلاک
و هر دولو قزاقچه قیولری آجیق بولونورکن حقیقی عالمرلر ایچون
تفقه اولایله جک بر مسلاک تأسس ایتمک هیچ دوشونولمشی در؟
تا یوچک معلوم اولان مبدلرلرندن طوبیکزده صوک عصره کلنجه یه
قدار یشیمش اولان مللر مسلاکلرک لك نانکور و بیخبری حالده
بر اقبالن خوجا قلدن یشقه بر قزاقچه امکانی و یرلمشی در؟ بک
نادر بر طاق حکمدارلردن نه ناصیه بر یازچه توجه واحسان
کوزن عالمرلر تاریخلر بارماقه کوسترمیورلری؟ بوکون بیله
لك مترقی و لك زنکین مللرده عالمک علمتی دکل یالکیز خوجا لغتی
اودومورلر. هر کس علمی یا باد هوا ویا کله یور آماق ویا صاحبی
بر وسيله ایلد پریشان و هلاک ایتدکن سوکرا میراثنه قوغق
ایسته یور. ایسته قوجا انسانلر علمه و عالمره قارشی بوتون بر
ماخی بی دلدیران بو نانکورلک و انصاف سزق نمونه لری کوستر.

اولکی مقاله سنده کی فکر لر یله تافاضل بابارق رجوع ایتکه جابلور . بالکتر یو رجوع فکر ثابترینه یادی نی تضیقدن قورتولامه رق بوسبتون کندنی قیب ایدیور . وشو افزایه قادر واریدیور : « محترم مؤلف ، هنوز با زانماش کتابی بازش کی کوسترمک صورتیه معارف و کائنات اغفال ویا اولنک امتیاتی سوه استعمال ایلمه شدی » دیور . زاولالی خسته ! بو ووهه

بالکده ایستهمه رک ، فقط خسته نی ایحای پاروناجار دوشویور . خسته لغک بو صورتله تماماً عیان اولدیغی کورونجه مسلکدانسی افاض ایتک امید صافانه سیه مسلک ده ماضل صوک بر مکتوب یازیورم . بوراده خسته نی کون کی کوستره جک تافاضلری صایبورم و عینی زمانده کتابی نه صورتده یازدیغی « روحیات » ک مقدمه سنده دکر ایندی کی یونی آئنده ک رسمی وثقه لرله دواشات ایدیه یله جکی علاوه ایدیورم . نندنه بو مکتوبمک ، ایلاک مکتوبم کی پوسته ایله کیتدیکی حالده ، لایینه واصل اولماشر اولدیغی خبر آلیورم . اکر « مسلک » اوله بیه بعض مسلکدانلارم ختنده دورکون حرکت اینش اولسه یدی مکتوبمک طالعیز لکته اینانیریم ، فقط ، برکزه آدانان بر آدم آرقن حس اعتمادی قولای قولای اعاده ایدم . بونک ایچون « مسلک » ک بو حالت روحیه می معذور کوره جکی امید ایدم .

ایشته مسئله نک بلانچوسی بوراده یتدی . بواویله بر مسئله که بعض منور لری زنده کی سجه ضعیفی برکزه دها اثبات ایدیور . ملکیتک سلامتی دوشون و جدانلر عصر لرجه سورن تردیمک صوک بقیه سی اولان بو آقندن ک جوق قورقالدرلر . بو ، او یله قورقونج و مزمن بر مایه درک سربا ت و توسعه مانع اولاجق تدبیرلر آننا زسه استقامت جوق آجینی فاجعه لرله جاقانمندن قورتولما یه جقدور .

عزیز قارئلر ، بومسئله یه ویردیم اهمیت . نم کی تقدیر ایدوب ایتیه جکزی بیلیم یورم . فقط سحیه نک ک خرده ضعف و تملک لر کی کورمک و تعقیب ایتک وظیفه سی اولان بر انسانک بو عمل و ایفا قانی هیچ اولما زسه تجویزدمه اینز سکز ؟

۱۸ مارت ۱۳۴۱ دوافنون روحیات مدرسی

مصطفی شکیب

بن ، تشخیصی کندینه سوله یورم . کشج و حساس معلم صبر ایدمه جکی و همه حال بر جواب یازمه جتی سوله یور . بو کا قرشی : « سز بایر سکز ، فقط ده کز » دیورم .

جوابی یازیورم . بو کا مقابل آلدینی جوابی کورونجه یه پر حیرت بکا کلور . « ناضل ، دیورم ، دوی ایله پرچ آیقلامق ایسترسک دوام ایت . »

بالطبع اوده صوصایی ترجیح ایدیور . فقط ، بو بیچاره منقد ایندی کی فکر ثابتی بردلور اونوتامایور . برکون مسلک محرر لردن و قیاطاش لیسسه سی فلسفه معلم لردن ثروت بک کندینه راست کلور : « آمان برادر ، بزم غزیه ده یاز ! » دیهرک زاولالی خسته نک یاقسنه پاپیشور . اوده ، کندی آفده سیه سوله ادیبی کی ، نوبی اوستنده اسکی فکر ثابترینی بر آزدها شبشیریور . و فضله اوله رق یازمده نیشلری ده یازمش کی کوستره رک یوزوق دوزدن برسورو معلومات ذکر ایدیور و صوکنه کوزلده بر بیت قوندوریور . بونک اوزرینه ، قبل خطاب اولور دیه « مسلک » ده ثروت بکا آجیق بر مکتوب یازیورم . بوراده آوقدانشک مع الاسف خسته اولدیغی ، کتابم بیتمه دیکی حالده همه حال تنقید ایدیه جکسه بوهقی برلیسه فلسفه معلمی اولسی طولایسیه کندینسک یامانسی و بو صورتله هیچ اولما زسه عقلی باشنده بریسیه قونوشمق امکانی بکا ویرمنی وعین زمانده تلاش و اهمیتله ایستدیکی تنقیدک ماهیتی کوستره جک مادی بردلیل کوستردیکی کال صوفیه آکلامشدم . کندینسک آلدیم جواب پک نازکانه و حرمتکارانه اولقله برابر قونوشولایله جک هیچ بریری یوقدی . الک مثبت حکمی : « بن سانسور دگم ، اومادی دلیل کوستریور ، بوش علم دعواسنده بولونمور » مانده طوبلانیوردی . جوابک بو غریب حالت روحیه سی قارشوسنده کندی کندیه : « الله ، الله ، دیدم ، صاقین ، بن ، غیرمادی دلیل کوسترمش اولمایم ؟ » - فقط خایر ، عقل باشمده . . کتابده منانده ! بن ، مادی دلیل کوستردم آما ثروت بک دارالفنون خوجاسنده سجه لی و ناموسی برهویت تصور ایدمه دیکی ایچون اوله جق که نم بالکده برحقه بازقله کندینسی اغفال ایدمه جکدن قورقورق هان : « بن سانسور دگم ! » حاضر جوابی بولویور و بنی حط ایدیور یور . بالطبع بو کاده صوصویورم ! آرقدن یته او زاولالی آرقدانشی تماماً عینی نقرات ایله ، فقط بوسفر